

Protocol zwemmen en recreëren in en aan oppervlaktewater

Versie: 25 mei 2020

Zwemwaterlocaties, recreatieplassen en andere oppervlaktewateren waar recreatie voorkomt zijn niet gesloten in tegenstelling tot sportfaciliteiten, zwembaden, etc. In dit protocol wordt beschreven hoe recreëren in en aan het water mogelijk is in tijden van Corona en is gebaseerd op de geldende adviezen van het RIVM in samenhang met de maatregelen van de regering en overheden. Dit protocol is opgesteld door een onafhankelijke werkgroep in overleg met relevante partijen zoals: Provincies, Waterschappen, Rijkswaterstaat, Overlegorgaan samenwerkingsverbanden in de Openluchtrecreatie en Reddingsbrigade Nederland met advies van Veiligheidsberaad, ministeries van I&W en VWS.

Het uitgangspunt is: Vermijd drukte, geef elkaar de ruimte.

Gezondheid, veiligheid en bedrijvigheid gaan in dit protocol hand in hand. Dat betekent dat we er in dit protocol scherpe keuzes worden gemaakt over wat wel, en wat niet kan. Wij geloven dat recreatie een wezenlijk onderdeel is van onze samenleving. Het verbindt mensen, het biedt ontspanning en kan een wezenlijke bijdrage leveren aan een gezonde leefomgeving voor jong en oud. Het implementeren van dit protocol biedt dit gezonde perspectief.

Wat betreft het zwemmen en daaraan gerelateerde vormen van recreatie is het belangrijk om te noemen dat daarvoor in Nederland locaties zijn aangewezen. Daar wordt gecontroleerd op de waterkwaliteit en wordt een jaarlijks onderzoek uitgevoerd ten behoeve van de hygiëne en de veiligheid. Deze locaties zijn allemaal terug te vinden op www.zwemwater.nl. Bij communicatie wordt daarom altijd aangegeven dat zwemmen bij voorkeur op die locaties gedaan wordt.

Preambule

1. Uitgangspunt Vermijd drukte, geef elkaar de ruimte.
2. Dit protocol geldt voor alle officieel aangewezen zwemwaterlocaties.
3. Uitgangspunt is dat de voorwaarden en maatregelen waarop de activiteiten kunnen worden bedreven helder en hanteerbaar moeten zijn voor alle toezichthouders, overheden en recreanten.
4. Recreanten, toezichthouders en overige betrokkenen houden zich aan de RIVM-richtlijnen.
5. Overheden, toezichthouders en betrokken ondernemers communiceren over de afspraken. Zowel ter plaatse als in diverse media en daarvoor bestaande kanalen zoals bijvoorbeeld www.zwemwater.nl en de bijbehorende zwemwaterapp.

Protocol Bepalingen

Houders/eigenaar/exploitant:

1. Hygiëneregels hangen bij de ingang(en) van de locaties en worden herhaald.
2. Tijdelijke voorzieningen zoals speeltoestellen worden niet geplaatst, reeds aanwezige kunnen gebruikt worden, daarmee worden geen nieuwe potentiële bronnen toegevoegd.
3. Regels voor bezoekers staan op de website (homepage of pop-up) als die er is.
4. Zorg dat iedereen overal en op ieder moment 1,5 meter afstand tot elkaar kan houden door dosering en routing en zonering (in tijd en ruimte).
5. Sluiten van sanitaire voorzieningen in de vorm van gemeenschappelijke toilet-, was- en douchevoorzieningen zolang dit op grond van de noodverordeningen noodzakelijk is. Indien deze open gesteld mogen worden gelden de volgende uitgangspunten:

- a) Het aantal gebruikers per toiletgebouw wordt beperkt en de 1,5 meter afstand wordt geborgd. Hang instructies voor gebruikers op bij de WC's.
 - b) Sluit het toiletgebouw terwijl er wordt schoongemaakt.
 - c) Buitentoegangsdeuren staan zoveel mogelijk open om handcontact te voorkomen.
 - d) Het toiletgebouw wordt op reguliere wijze schoongemaakt, zorg voor frequente schoonmaak. Contactpunten en handenwas-faciliteiten ook goed schoonmaken. Zorg bij voorkeur voor voldoende (aanvulling van) (vloeibare)zeep of vraag bezoekers zelf desinfecterende gel mee te nemen.
6. Zorg ook dat eigen werknemers of vrijwillige toezichthouders zoveel als mogelijk 1,5 meter afstand tot elkaar houden, noodgevallen uitgezonderd dan. Dus indien mogelijk niet samen in een voertuig, vaartuig, reddingspost of wachttoren als daar geen anderhalve meter afstand tot elkaar gehouden kan worden.
 7. Zorg voor medewerkers wazar nodig voor persoonlijke beschermingsmiddelen.
 8. Stel een corona verantwoordelijke aan (bij voorkeur gemeentelijk contactpersoon). Deze persoon treedt ook in contact met de veiligheidsregio indien nodig.
 9. Geef medewerkers een uitgebreide instructie over de wijze waarop het protocol in de diverse sub locaties moet worden uitgevoerd. De locaties zullen namelijk de eigen aandachts-/knelpunten hebben.
 10. Mocht de toeloop op de locaties te groot worden dan moet er direct ingegrepen worden door bijvoorbeeld parkeerplaatsen, toegangswegen en locaties te sluiten. De coördinerende rol in dit geheel ligt bij de Corona verantwoordelijke zoals genoemd in punt 8. Hiervoor moeten op voorhand duidelijke afspraken gemaakt worden met gemeentes, waterschappen en veiligheidsregio's.
 11. Per locatie moet er een lijst met contactpersonen beschikbaar zijn voor de toezichthouders wie zij (ook in het weekend) kunnen bellen bij de provincies, gemeentes, politie, waterschappen, handhavende instanties en veiligheidsregio's mocht het ergens te druk worden en extra maatregelen of communicatie nodig is.
 12. Als er updates komen op de afspraken worden die zo snel mogelijk gecommuniceerd.
 13. Blijf in dialoog met de burgemeester, veiligheidsregio, politie over relevante zaken en ontwikkelingen.

Voor de gemeente:

1. Zorg voor een goed en open contact met de exploitant/beheerder en overige betrokken autoriteiten (veiligheidsregio, gemeente, politie, provincie, waterschap, Rijkswaterstaat).
2. Draag met gemeentelijke BOA's en de politie zorg voor adequate handhaving en toezicht. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar het houden van 1,5 meter afstand en het voorkomen van samenscholingen.
3. Draag ook zorg voor adequate handhaving en toezicht op aan- en toevloerwegen en in de (directe) omgeving van de stranden.

Voor de recreanten:

1. Vermijd drukte, geef elkaar de ruimte.
2. Houd te allen tijde 1,5 meter afstand, ook in het water.
3. Kom alleen of kom met personen uit jouw huishouden.
4. Ga bij voorkeur lokaal recreëren, probeer ten alle tijden binnen de regio van je eigen woonomgeving te blijven.
5. Kom zoveel mogelijk met eigen vervoer, het openbaar vervoer is alleen voor essentiële reizen.
6. Blijf thuis als je een van de volgende klachten hebt: neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, lichte hoest, verhoging (vanaf 38 C°).
7. Blijf thuis als iemand in jouw huis koorts heeft (vanaf de 38 C°) en/of benauwdheidsklachten.
8. Vermijd ten alle tijden fysiek contact met anderen.

9. Volg altijd de aanwijzingen van de toezichthouders en handhavers op en respecteer de regels zoals die ivm corona zijn opgesteld
10. Sanitaire voorzieningen in de vorm van gemeenschappelijke toilet-, was- en douchevoorzieningen zijn gesloten zolang dit op grond van de noodverordeningen noodzakelijk is, ook nadien kunnen ze gesloten zijn. Ga voorafgaand aan het bezoek thuis naar het toilet en neem zelf desinfecterende gel mee. Indien de WC's open gesteld mogen worden houd je dan aan de regels die daar gelden.
11. Was voorafgaand aan het bezoek je handen met zeep, minimaal 20 seconden.
12. Betaal zoveel mogelijk contactloos (pin of mobiel).
13. Verlaat direct na het recreëren de locatie. Blijf niet onnodig hangen op toegangswegen, trappen en parkeerplaatsen.
14. Neem afval bij voorkeur mee naar huis, houd het terrein netjes.

Voor medewerkers en vrijwillige toezichthouders:

1. Werkzaamheden waarvan de aard van het werk het toelaat, worden vanuit huis gedaan.
2. Houd 1,5 meter afstand.
3. Blijf thuis als je een van de volgende klachten hebt: neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, lichte hoest, verhoging (tot 38 C°).
4. Blijf thuis als iemand in jouw huis koorts heeft (vanaf de 38 C°) en/of benauwdheidsklachten.
5. Voorkom fysiek contact.
6. Hoest en nies in je elleboog en gebruik papieren zakdoekjes.
7. Was je handen min. 6x per dag, volgens de instructie. In ieder geval voor het eten, na toiletbezoek, na het reizen met het openbaar vervoer, na het schoonmaken en na het aanraken van objecten die ook door de gasten worden aangeraakt.
8. Deel je werkbenodigdheden niet met anderen.
9. Houd spullen, materieel, gereedschap en PBM's schoon. Bij voorkeur desinfecteren voor gebruik.

Voor leveranciers:

1. Houd 1,5 meter afstand.
2. Meld een kwartier voor tijd wanneer je arriveert.
3. Draag handschoenen.
4. Spreek vooraf af waar de spullen geplaatst worden
5. Overweeg bezorging tot de deur.

Voor ondernemers/horeca:

1. Dit onderdeel wordt verwezen naar het protocol/regelgeving voor de horeca en andere bedrijfsmatige activiteiten

Stop de verspreiding van het coronavirus Hygiëne: wat moet je doen?

- Was vaker je handen.**
 - Was je handen zo vaak mogelijk met water en zeep. Dit mag je daarna drogen.
 - Was je handen onder goed stromend water totdat je zeem gevoel hebt. Het water moet je netjes, voor het eten, en vóór je naar de wc bent geweest.
- Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog.**
- Gebruik papieren zakdoekjes om je neus te snuiten.**
 - Goed de zakdoekjes weg te gooien.
 - Was na het snuiten altijd je handen.
- Schud geen handen.**
- Houd 1,5 meter afstand.**
 - Behaak je mensen uit een groepshoedan.
 - Geef geen omhelzingen of handdrukken die langer dueren dan mensen elkaar knuffelen.

Blijf zoveel mogelijk thuis.
 Houd 1,5 meter afstand.
 Was vaker je handen.
 Handdisinfectant gebruiken als alternatief voor zeep.

alleen samen krijgen we corona onder controle

Werken met handschoenen

Uittrekken

- 1** Pak de handschoenen ter hoogte van de handpalm aan de buitenkant vast.
- 2** Trek de handschoenen omhoog en schuif de handschoenen van de hand af.
- 3** Was de handschoenen in de potje van de andere hand of gooi deze in de vuilnisbak.
- 4** Pak de binnenkant van de andere handschoenen vast. Meer dan benodigde delen terwijl je hem uittrekt.
- 5** Goed de handschoenen in de vuilnisbak.
- 6** Was na het gebruik van handschoenen opnieuw je handen volgens de 'Hoeftigste handen wassen'.

Aandachtspunten

1. No gebruik van de handschoenen zijn deze aan de buitenkant vies, ook al zie je dat niet altijd. Daarom is het belangrijk dat je deze niet met je handen aanraakt.
2. Er kunnen kleine gaatjes in de handschoenen hebben. Daarom is het essentieel voor je handen na gebruik van de handschoenen extra belangrijk.

Het Corona-virus

Veel mensen denken aan het Corona-virus. Gelukkig worden mensen met dit virus bijna allemaal weer beter. Maar het is goed als je voorzichtig bent.

Wat kun je doen?

Hier vind je een paar belangrijke tips:

- 1. Was je handen een paar keer per dag met zeep.** Was ook goed tussen je vingers.
- 2. Gebruik papieren zakdoekjes bij het niezen en snuiten.**
- 3. Hoest en nies altijd in je elleboog.**
- 4. Geef geen hand.**

Als je vragen hebt:
Kijk op [rijksoverheid.nl/coronavirus](https://www.rijksoverheid.nl/coronavirus) of bel 0800-1951.

Rijksoverheid

Stop de verspreiding van het coronavirus

Op deze recreatieplek geldt:

Ga naar huis als je één van de volgende klachten hebt:

neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, lichte hoest, verhoging tot 38 graden.

Betaal contactloos: met pin of mobiel.

Houd minimaal 1,5 meter afstand, ook in het water.

Volg altijd de aanwijzingen op van toezichhouders en handhavers.

Vermijd drukte. Geef elkaar de ruimte.

Blijf niet te lang. Hang niet onnodig op toegangswegen, trappen en parkeerplaatsen.

Heb je klachten?
Blijf dan thuis.

Ben je ook benauwd
om/of heb je koorts?
Dan moeten alle huis-
genoten thuisblijven.

Werk zoveel
mogelijk thuis.

Houd 1,5 meter
afstand.

Vermijd drukte.

Was vaak je
handen.

**alleen samen krijgen we
corona onder controle**

rijksoverheid.nl/coronavirus
of bel 0800-1351

Aandachtspunten tbv de Protocol Bepalingen

Om het recreëren in aan het water mogelijk te houden zijn er een aantal aandachtspunten die wij nader hebben uitgewerkt, deze dienen nog wel verder uitgewerkt te worden en afgestemd te worden met overige belanghebbenden en andere geldende protocollen, regels en verordeningen.

1. Beheersen bezoekersstroom naar de recreatielocaties toe
2. Beheersen bezoekersstroom op recreatielocatie
3. Handhaving en opschaling van maatregelen
4. Veiligheid en hygiëne voor medewerkers
5. Een eventuele fasering van maatregelen
6. Communicatie

1. Beheersen bezoekersstroom naar de recreatielocaties toe

- Routing: Om de bezoekersstroom zo goed als mogelijk te beheersen dienen op de plekken waar mensen bij elkaar komen of waar rijvorming kan ontstaan de 1,5 meter afstand waar mogelijk aangegeven te worden, bijvoorbeeld voor de kassa/balie. Voor de kustlocaties zal nagedacht moeten worden over routing op de toegangstrappen en voetpaden die soms erg smal zijn. Er kan daarbij gedacht worden aan het plaatsen van bordjes onder en boven bij de trap met daarop uitleg wie voorrang heeft en even te wachten totdat de trap vrij is voordat je naar boven of beneden gaat. Waar mogelijk kan ook gedacht worden aan éénrichtingsverkeer voor voetgangers, dat wordt al met succes toegepast in diverse grote parken in Europa. Het beheersen van de bezoekersstromen naar de recreatielocatie toe is een verantwoordelijkheid van de gemeenten / veiligheidsregio.

2. Beheersen bezoekersstroom op recreatielocatie

- Instellen van een maximaal aantal recreanten: Er moet van te voren goed nagedacht worden over een maximaal aantal recreanten dat men per locatie wil hebben (in benadering, echt tellen is op de grotere locaties onmogelijk). Dit begint al bij het in de gaten houden van de toegangswegen en parkeerplaatsen zodat die meteen gesloten kunnen worden als het te druk wordt. Mogelijk moeten op voorhand op sommige locaties ook delen van parkeerplaatsen of fietsenstallingen afgezet gaan worden. Er zijn namelijk locaties waar men veel meer parkeerplaatsen beschikbaar heeft dan er momenteel aan recreanten toegelaten kan worden.
- Spreiding van recreanten: Adviseer de recreanten om zich goed mogelijk te spreiden over de stranden. Recreanten gaan graag dicht bij de ingang of de horeca liggen of bij een overgang, in deze tijden is het echter van groot belang dat de recreanten zich beter spreiden over het gebied.
- Sluiting van ruimtes: Openbare toiletten, douches en omkleedgelegenheden zijn gesloten zolang dit op grond van de noodverordeningen noodzakelijk is.
- Beperken van besmettingsrisico: beperk gebruik van afvalbakken door bezoekers te vragen afval mee naar huis te nemen

3. Handhaving en opschaling van maatregelen

- Handhaving is van groot belang om te zorgen dat de maatregelen ten aanzien van social distancing worden nageleefd door de recreanten. De verantwoordelijkheid voor toezicht en handhaving ligt bij de gemeenten en politie en in het geval van voorschriften uit de noodverordening mede beide veiligheidsregio's. Om dit toezicht en de handhaving effectief in te zetten is het van groot belang dat de toezichthouders op voorhand duidelijke afspraken maken met gemeentes, politie en veiligheidsregio's. Als het zelf aanspreken van recreanten door de toezichthouder niet werkt of de toezichthouder ziet dat het te druk gaat worden moet het op voorhand duidelijk zijn hoe dat opgelost gaat worden en wie welke maatregel met welke verantwoordelijkheid gaat nemen. De toezichthouders kunnen immers geen wegen of parkeerplaatsen sluiten en hebben vaak ook geen handhavers in eigen dienst. Daarbij moet er rekening mee worden gehouden dat dit ook in de weekenden, vakanties, feestdagen en op alle momenten van de dag (avond/nacht) moet worden georganiseerd.

4. Veiligheid & hygiëne voor medewerkers

- Personeelsinstructie: om de veiligheid van de recreanten maar zeker ook van personeel te kunnen garanderen, is een adequate training van het personeel van groot belang. Zorg daarom voordat het drukker gaat worden op de recreatielocaties voor een goede uitleg met betrekking tot alle processen in en rondom de locatie. Denk hierbij aan het maken van een beknopt instructieboekje waarin de processen zo goed mogelijk worden beschreven. Daarnaast ook om 1 op 1 gesprekken te laten voeren tussen managers en personeel, hierin kan alles rondom veiligheid worden besproken, daarnaast creëert dit op voorhand al meer duidelijkheid voor personeel.
- Handhaving door personeel: Het personeel moet weten dat men rugdekking heeft om zwemmers aan te spreken op het schenden van de regels.
- Inschakelen van handhavende instanties: Er moeten duidelijke werkinstructies zijn hoe het personeel omgaat met recreanten die niet willen luisteren en regels niet opvolgen. Daarin moet aandacht zijn voor ondersteuning vanuit handhavende instanties die beschikbaar zijn om te komen helpen mocht dat nodig zijn.
- Extra bescherming medewerkers: Faciliteer voor medewerkers indien nodig extra beschermende materialen. In sommige gevallen zal er wel fysiek contact of een afstand van minder dan anderhalve meter nodig zijn om bijvoorbeeld EHBO of zelfs reanimatie toe te passen. Zorg dat duidelijkheid gescherpt wordt middels afspraken wanneer welke beschermingsmaterialen echt nodig zijn. Daarnaast worden de medewerkers voorzien van extra hygiëne instructies. Hulpverlening, EHBO en BHV houdt zich aan (beroeps)richtlijnen zoals die door de betreffende relevante organisatie wordt opgesteld (bijv. Reddingsbrigade, Rode Kruis, Oranje Kruis, NIBHV).
- PIN only: indien toch aan de kassa betaald moet worden, bij voorkeur met contactloze pinbetaling.

5. Een eventuele fasering van maatregelen

Op dit moment gaat het protocol uit van het feit dat alle locaties toegankelijk zijn en men dus kan gaan recreëren. In het geval dat het mooi weer is en locaties te druk worden en regelmatig tot sluiting overgaan kan worden afgewogen of er om een tussenfase te hanteren. Zoals dit ook al in andere landen zien is zoals Australië, Hawaï of Curaçao. Het strand kan worden gebruikt voor bewegingsactiviteiten zoals zwemmen, wandelen of surfen, etc, maar er is een verbod op recreatie met langdurig verblijf zoals zonnebaden. In Oostende zijn de autoriteiten voornemens het anders aan te pakken, daar gaan maximale aantallen vastgesteld worden en als de locatie vol is dan wordt de toegang gesloten, hier wordt gewerkt met toegangskaartjes.. De fases zouden er dan als volgt uit kunnen zien:

Fase 1: Alles is open en het gaat volgens de bepalingen van het protocol.

Fase 2: Drukke neemt toe, parkeerplaatsen en toegangswegen worden gesloten.

Fase 3: Alleen kortdurende recreatie toestaan, dus actief bewegen, maar niet zonnebaden.

Fase 4: De locatie sluiten.

6. Communicatie

- Er is een algemene communicatielijn opgesteld.
- Communicatie over de algemene uitgangspunten van de noodverordening vindt plaats door gemeentes of de daarvoor ingestelde toezichthouders.
- Op de zwemlocatie wordt door de provincies informatie gegeven middels de zwemwaterborden.
- Er wordt informatie geplaatst wordt op www.zwemwater.nl en de bijbehorende zwemwaterapp. De meest actuele versie van het protocol is te vinden op Helpdesk Water.